



## **Pilietinė iniciatyva „Atminties kelias“, skirta prisiminti Lietuvos žydų genocido aukų atminimo dieną**

Šia iniciatyva švietimo įstaigos buvo kviečiamos aplankyti masines žydų žūties vietas, praeinant pėsčiomis kelią, kuriuo į mirtį buvo varomi nekalti žmonės. Tokių vietų Lietuvoje yra daugiau nei 200.

Šiais metais prie pilietinės iniciatyvos prisijungė **194** švietimo įstaigos, kurios įvairiais būdais minėjo rugsėjo 23-iają: vyko į masinių žudynių vietas, rašė miestelių, kuriuose gyveno žydai pavadinimus, žydų, gyvenusių miesteliuose vardus ant akmenėlių, skaitė nužudytųjų vardus, kūrė instaliacijas, tvarkė žydų kapines, organizavo susitikimus su vietos gyventojais, kurie pasakojo prisiminimus apie žydus, rašė referatus, kūrė filmus, plakatus, įgyvendino edukacines programas.

Rugsėjo 22 d. Tarptautinė Komisija organizavo atminimo renginį Panerių memoriale. Vilniaus ir kitų Lietuvos miestų moksleiviai Panerių memoriale pagerbė Holokausto aukas. Eidami „Atminties keliu“ – nuo Panerių geležinkelio stoties iki Holokausto aukų memorialo – moksleiviai rankose nešė akmenėlius ant kurių užrašyti nužudytų žmonių vardai ir sunaikintų žydų bendruomenių pavadinimai. Minėjimo metu mokiniai iš atneštų akmenėlių sudėliojo Lietuvos žemėlapi, simbolizuojantį sunaikintas žydų bendruomenes.

Rugsėjo 23-ioji – Lietuvos žydų genocido aukų atminimo diena. 1943 m. rugsėjo 23-iaja buvo likviduotas Vilniaus getas. Šiais metais minime 76-ąsias metines nuo Holokausto pradžios Lietuvoje, kuomet 1941 metais, liepos–gruodžio mėnesiais, buvo išžudyta didžioji dalis Lietuvoje gyvenusių žydų.

Lietuvos žydų genocido aukų atminimo diena Lietuvoje minima nuo 1994-ųjų metų. Tarptautinė komisija nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti šios dienos paminėjimus inicijuoja jau daugiau nei dešimt metų. Įgyvendinama švietimo apie Holokaustą programa siekiame, kad mokytojai, kalbėdami apie Holokausto tragediją, mokiniams papasakotų apie Lietuvoje gyvenusią gausią žydų bendruomenę (Lietuvoje gyveno apie 215.000–220.000 žydų); mokiniams paaiškintų apie Holokaustą nacių okupuotoje Europoje ir Lietuvoje Antrojo pasaulinio karo metu. Svarbu, kad mokiniai suvoktų, jog masinis žydų žudymas nėra vien Paneriai, Kauno IX fortas ar kita masinė žydų žudynių vieta. Holokaustas, kaip tragedija, yra netektis mūsų valstybei – netekome Lietuvos piliečių: gyvenusių Lietuvoje, kartu kūrusių mūsų valstybę, puoselėjusių savitas tradicijas ir kultūrą.